

mener der ligger heri til mindre virksomheder, og vi mener også, at det er en nødvendighed for værfterne under de nuværende forhold at have sådanne støtteforanstaltninger.

Og så glæder det os naturligvis, at målsætningen er, at erhvervslivet selv skal betale for det.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for, synes jeg, en meget positiv modtagelse. Det er klart, der er ting, der skal drøftes.

Lad mig sige med det samme til hr. Frank Aaen, at vi er grundlæggende uenige om det med eksporten, det skal ikke være nogen hemmelighed. Jeg bemærkede, at hr. Frank Aaen måske godt kunne støtte forslaget alligevel, men vi er grundlæggende uenige, uanset om Danmark har gæld, som vi skal afdrage, og derigennem har behov for at tjene penge hjem på eksport. Selvfølgelig håber vi på, at den gæld bliver afviklet en dag, men så er det eksporten, der skal være med til i mine øjne, i regeringens øjne at sikre velfærdssamfundet, simpelt hen for at skabe råd til de ting, vi gerne vil. Men det er en stor debat, og jeg skal ikke lægge op til den i dag.

Flere ordførere var inde på spørgsmålet om forholdet offentlig-privat i det her. Det synes jeg er meget fornuftigt at få afdækket under udvalgsbehandlingen. Det paradoksale ved dette lovforslag er jo, at selv om jeg selv mener, det er udtryk for en stor forenkling, så er der stadig væk ting, der er lidt vanskelige at forstå.

Men lad os håbe, udvalgsbehandlingen kan få afdækket det, og at vi i hvert fald er kommet et godt skridt på vejen. Det synes jeg vi er med denne første behandling. Mange tak!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 48: Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven. (Afskaffelse af ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter, forsikringsselskaber og realkreditinstitutter).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 26/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg vil gerne kommentere forslaget om afskaffelse af de offentlige repræsentanter i de forskellige finansielle virksomheder under ét, for det er jo de samme hensyn, der ligger bag.

Formålet med offentlige repræsentanter i finansielle virksomheders bestyrelse er at sikre, at almindelige samfundsmæssige interesser indgår i disse virksomheders overordnede ledelse. Det fremgår også udtrykkelig af en betænkning fra Erhvervsudvalget i 1974.

Hvad er det, de skal sikre, disse offentlige repræsentanter? Ja, de skal sikre, at der kommer andre synspunkter frem i bestyrelsen end snævre kommercielle interesser, og at der kommer en mere alsidig repræsentation i sammensætningen af bestyrelsen, herunder at der er et samvirke mellem det, der foregår i et pengeinstitut, eller hvad det nu er for en organisation, og i det øvrige samfund.

Når det er sagt, vil jeg godt understrege, at det jo ikke er sådan, at en offentlig repræsentant skal repræsentere hverken regeringens eller Folketingets holdninger. Det er ikke det, jeg mener med samfundsmæssige interesser. Men det er et væsentligt træk ved den offentlige repræsentant, at han eller hun skal være uafhængig af særlige interesser, mens de øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges af virksomhedens aktionærer, ejerne. Og det er netop denne uafhængighed, der gør, at den offentlige repræsentant kan og bør varetage generelle samfundsmæssige hensyn i forbindelse med den overordnede ledelse af den finansielle virksomhed.

Det er jo ikke noget nyt spørgsmål, der bliver rejst: Hvad er egentlig nytteværdien af de her offentlige repræsentanter? Den debat kan også være rimelig nok. Jeg mener ikke, det er en

eksakt videnskab at gøre det op. Jeg tror ikke, det kan gøres op i kroner og øre, men jeg mener faktisk, at de offentlige repræsentanter kan spille en positiv rolle som formidlere af de samfundshensyn, som måske ellers ville drukne i det almindelige bestyrelsesarbejde og hensyn til bundlinjen osv., osv.

De offentlige repræsentanter har samme stilling i bestyrelsen som andre bestyrelsesmedlemmer, dvs. de har samme rettigheder, og de har samme pligter og ansvar og herunder altså også strafansvar, hvis det går helt galt, som andre bestyrelsesmedlemmer. Der gælder ikke en særlig indberetningspligt hverken til mig som minister for lovgivningen om pengeinstitutter og forsikringssselskaber eller til økonomiministeren, for så vidt angår realkreditinstitutter. Der er heller ikke nogen instruktionsbeføjelse den ene eller den anden vej, og det er heller ikke meningen.

Den offentlige repræsentant har dog på lige fod med de øvrige bestyrelsesmedlemmer pligt til at orientere Finanstilsynet om forhold, som er af afgørende betydning for virksomhedens fortsatte virksomhed.

De offentlige repræsentanter skal altså arbejde for, at der tages samfundsmæssige hensyn, at love og gældende regler holdes, og at den finansielle virksomhed udvikles tilfredsstillende. Viser der sig situationer, hvor den offentlige repræsentant ikke kan løse denne opgave, må han eller hun tage sin stilling som bestyrelsesmedlem op til overvejelse.

Jeg mener, at det i de finansielle virksomheder, der forvalter betroede midler, og som har samfundsökonomisk betydning, er rigtigt med offentlige repræsentanter.

Jeg kan se, at forslagsstilleren er inde på tanken om at indsætte private repræsentanter i den offentlige sektor. Jeg tror nok, at analogien halter lidt, hvis man tager hele den offentlige sektor med; hvis det derimod skal forstås sådan, at forslagsstillerne går ind for offentlige repræsentanter i finansielle virksomheder, hvis der også indsættes private repræsentanter i offentlige erhvervsvirksomheders bestyrelser, så synes jeg egentlig, det åbner for en meget interessant diskussion.

Til sidst tror jeg, man skal huske, at finansielle virksomheder ikke alene er almindelige erhvervsdrivende selskaber. De har via deres forretningspolitik en væsentlig indflydelse på hele samfundsökonomien, og på den baggrund - nu kan jeg så sige det for tredje gang - finder

jeg faktisk, at den offentlige repræsentant er et nyttigt og et ønskeligt led i det samvirke, som foregår og skal foregå mellem finansielle virksomheder og det øvrige samfund.

Og jeg må på den baggrund sige, at regeringen ikke kan tilslutte sig forslaget.

Sonja Mikkelsen (S):

Erhvervsministeren har her givet en meget fin beskrivelse af hele argumentationen og af de overvejelser, der ligger bag, at man overhovedet har indført offentlige repræsentanter i den finansielle sektors bestyrelser, og Socialdemokratiet kan helt tilslutte sig konklusionerne i erhvervsministerens tale og afvise forslaget. Det er vigtigt, at man her har nogle repræsentanter, som er uafhængige, og som kan tilføre bestyrelsesarbejdet det bredere samfundsmæssige perspektiv.

Forslaget er jo en genfremsættelse fra 1991-92-samlingen. Dengang kunne det ikke vedtages, da havde vi en borgerlig regering, og så ved jeg ikke, om Fremskridtspartiet har forestillet sig, at det kan vedtages under denne regering.

Jeg kan selvfølgelig have en vis forståelse for, at Fremskridtspartiet efter landsmødet har behov for at få samling på sin politik, men det ville være venligt over for Folketingets øvrige partier, om man gjorde ligesom andre partier: Skrev et program frem for at fremsætte alle sine gamle ideer som forslag her i Folketinget, når man udmærket godt ved, at de ikke kan vedtages.

Pia Larsen (V):

Som erhvervsministeren sagde for et øjeblik siden, er det ikke første gang, at dette spørgsmål om offentlige repræsentanter i pengeinstitutter, forsikringssselskaber og realkreditinstitutter rejses. Fremskridtspartiet har tidligere fremsat forslag om, at disse offentlige repræsentanter ikke skal findes i bestyrelserne.

Venstre kan følge Fremskridtspartiet så langt, at det ofte kan være svært at se, hvilken særlig rolle disse repræsentanter er i stand til at varetage, for de har nøjagtig de samme rettigheder og pligter som andre bestyrelsesmedlemmer. Derfor vil det heller ikke være muligt, som Fremskridtspartiet efterlyser, at advare myndighederne eller andre om en skæbnesvanger udvikling i virksomheden, som der står i bemærkningerne til lovforslaget.

Til gengæld kan jeg også godt se, at det ofte kan virke, som om de personer, der bliver sat ind i bestyrelserne, ikke har den rette kompetence og måske heller aldrig vil få det, således at de måske mere virker som en klods om benet på bestyrelserne, og det er vel ikke meningen. Det er vel meningen, at det skal være et supplement til bestyrelsernes arbejde. Derfor vil Venstre blot henstille til erhvervsministeren, at man ser meget på kompetencen og ikke så meget på politisk tilhørsforhold, når man udnævner de offentlige repræsentanter i de finansielle institutters bestyrelser.

Venstre kan ikke støtte forslaget.

Pernille Sams (KF):

Det Konservative Folkeparti er til gengæld enig i indholdet i det her forslag. Vi er inderlig modstander af, at der skal være offentlige repræsentanter i private virksomheders bestyrelser. Vi mener, det er en uskik, og i virkeligheden er de offentlige repræsentanter i klemme, for hvorfor sidder de der egentlig? Hvad er det reelle formål med det?

Oprindelig var formålet, at de skulle medvirke til, at samfundsmæssige interesser og synspunkter blev inddraget i bestyrelsens drøftelser og i dens beslutningsgrundlag, altså ikke at tilføre ekspertise eller at kontrollere på det offentlige vegne, men de offentlige repræsentanter er i dag i virkeligheden ganske normale bestyrelsesmedlemmer med fuldt ansvar – og ansvaret er jo som bekendt ikke lille i bestyrelsen.

Men det helt afgørende for os er, at der er tale om private virksomheder, og at vi ikke kan se nogen som helst begrundelse for, at der skal være offentligt udpegede bestyrelsesmedlemmer i private virksomheder. Derfor kan Det Konservative Folkeparti støtte forslaget.

Frank Bøgh (SF):

Lovforslaget er tilsyneladende en gammel trav, som Fremskridtspartiet har haft fremme i en eller anden form før.

SF har den holdning, at det offentlige element i bestyrelser m.v. skal styrkes, at der skal være tale om, at de udpegede medlemmer skal sidde i de egentlige koncerndelers, hvor de skal være aktive og agtsomme, og at de skal have støtte til det arbejde.

Vi har ikke den opfattelse, at erhvervslivets ledere har bedst af at operere i usynlighed, og den tese, at den, Gud giver pengene, giver han nok også moralen, holder ikke én meter ude i

det virkelige liv. Virkeligheden har lært os, at penge, moral og samfundssind ikke nødvendigvis følges ad.

I et så vigtigt samfundsanliggende som erhvervslivet må det nødvendigvis være sådan, at offentligheden bør have indsigt og i videst muligt omfang medindflydelse i beslutningsprocessen.

Lovforslaget bygger i virkeligheden på en absurd tro på markeds kræfter med en indbygget moralsk selvregulering. I lovforslagets bemærkninger står der faktisk noget om, at de offentligt udpegede repræsentanter er værdiløse. Det er et nyt ord, men det er en sammen skrivning af al den lyrik, der er i bemærkningerne.

Det er egentlig en voldsom nedvurdering af de valgte medlemmer. Det er da muligt, at nogle af dem kan kritiseres – det vil jeg ikke afvise – men det ændrer ikke ved den kendsgerning, at lovgivningen og intentionerne bag lovgivningen er rigtig. Så kan man diskutere forvaltningen af den, og det kan være, den skal strammes op.

Og så er det rigtigt, at med hensyn til juraen er det således i dag, at repræsentantskabet ikke har nogen pligt til at orientere Finanstilsynet.

Endelig vil jeg sige, at der ligeledes i bemærkningerne er nogle helt uklare punkter omkring nogle demokratibegreber, som Fremskridtspartiet også får rodet ind i det her. Det forstår jeg simpelt hen ikke noget af – men det kan da være, jeg kan blive belært om det nu.

Jeg kan bare sige, at SF afviser forslaget fuldstændig.

Frank Aaen (EL):

Vi kan have meget respekt for den ihærdighed, der til tider udfoldes af fru Kirsten Jacobsen, når det drejer sig om at sætte fokus på toppen i dansk erhvervsliv, på realkredit, på bankerne.

Vi kunne ønske os en konsekvens, der stod mål med indsatsen; men dér er vi selvfølgelig henne ved, at der er så stor forskel i det grundlæggende samfundssyn mellem det, f.eks. vi står for, og det, Fremskridtspartiet bærer rundt på. Det er vel nok også derfor, at vi nogle gange savner konsekvens og nogle gange ser nogle konklusioner, som er helt modsat af, hvad man kunne forvente.

Vi er ikke enige i forslaget her. Vi ønsker tværtimod mere samfundskontrol med pengeinstitutterne, med den finansielle sektor.

Når der er et problem, og det er der jo, så er problemet ikke af principiel art, men i høj grad, at de personer, der udpeges, ikke altid er de bedste til at repræsentere fællesskabets interesser. Måske skulle vi kigge efter, om det er Tordenskjolds soldater, der udpeges, og måske skulle vi kigge efter, om det er offentlighedens repræsentanter eller det i højere grad er institutionernes og erhvervslivets repræsentanter, der bliver udpeget.

Vi mener i hvert fald, at der er en hel stribe eksempler på det sidste, og jeg vil da bare nævne en enkelt, som vi i øjeblikket bruger en del tid på herinde i Folketinget – nogle af os i hvert fald – fordi vedkommende har lavet en rapport om pengeinstitutter og bankredninger, hvori hun frikender nogle skattefradrag og siger, at de ikke var ulovlige, men lovlige, og at mange dermed også frikender skiftende skatteministre.

Vi synes, at vi kan bruge hende som et godt eksempel. Har hun virket godt? Det drejer sig om fru Hulgaard. Har hun virket godt som offentlighedens repræsentant i f.eks. Kreditforeningen Danmark og i GiroBank? Vi har noteret os, at da Kreditforeningen Danmark ulovligt overførte gamle reserver til nye serier og dermed unddrog lånerne midler fra reservefonden, ja, da fandt det offentlige repræsentant altså ikke anledning til at gøre opmærksom på det offentlige interesser i den sag.

I øjeblikket er staten ved at sælge sine aktier i GiroBank. Banken fusionerer med Bikuben, og på den måde kan man udnytte et milliardunderskud i Bikuben ved hjælp af det overskud, som GiroBank bidrager med. Det vil sige, at vi faktisk mister et mægtigt provenutab, hvis det går som planlagt. Også her kunne man sige, at det havde været rart at høre det offentlige repræsentant gøre opmærksom på, at her var et problem, som man burde tage højde for, inden man nu bare lavede fusionen, som den er skitse-ret.

Derfor er der altså berettiget grund til at kigge på de repræsentanter, der bliver udpeget, og den måde, de agerer på; men det får os ikke på nogen måde til at sige, at vi ønsker at afskaffe ordningen. Vi ønsker at gå den modsatte vej og få mere samfunds kontrol og forbedre de offentlige repræsentanters muligheder og skabe sikkerhed for, at de i virkeligheden er offentlighedens repræsentanter.

Derfor vil vi gerne kigge på, om der er for meget genbrug, om der kunne findes nogle andre måder at udpege repræsentanter på, f.eks.

ved, at det ikke bare er regeringen, der udpeger repræsentanter – det kunne være valgforbundene herinde – og om man kunne sikre, at de ikke var i lommen på den pågældende virksomhed ved, at det honorar, de modtager, går i det offentlige kasse i stedet for i den private lomme efter fradrag for faktiske udgifter. I det hele taget vil vi gerne kigge på reglerne for at forbedre mulighederne for, at de reelt repræsenterer samfundets interesser.

Vi kan ikke støtte lovforslaget, men vi vil gerne se på nogle forbedringer af hele ordningen.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg kan ikke lade være med at komme med bare en enkelt bemærkning til hr. Frank Aaen. Jeg tror, hr. Frank Aaen på et tidspunkt vil sande, at fusionen mellem Bikuben og GiroBank ikke bliver så tosset en forretning for den danske stat som sådan.

Det var det ene, jeg ville sige. Men det, der egentlig fik mig på talerstolen, er, at jeg i første omgang glemte, at jeg havde lovet ordføreren for Det Radikale Venstre, hr. Bjørn Elmquist, som ikke kan være her, at sige, at Det Radikale Venstre også afviser lovforslaget.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Blandt andet foranlediget af fru Pia Larsens spørgsmål om, hvad de offentlige repræsentanter er for nogle, og om det nu er politiske vennetjenester – det udtryk blev ikke brugt, men det er sådan noget – eller om der bør ses på kvalifikationer, vil jeg sige, at jeg mener, der bør ses på kvalifikationer. Jeg mener, at der er en fornuftig blanding af folk med et politisk tilhørsforhold og folk, der via deres erhverv har større indsigt i den slags ting. Jeg mener under alle omstændigheder, at man bør lægge kvalitative hensyn ind ved udpegningen.

Jeg vil godt dele det op i to grupper.

Tager vi de små institutioner rundt omkring i lokalsamfundene, de små andelskasser osv., så foregår udpegningen på den måde, at der kommer en indstilling, typisk fra det lokale amt eller kommune osv., og det er som oftest, om ikke altid, folk med et politisk tilhørsforhold.

I udpegningen af dem mener jeg, at man skal skele til flere ting. Først og fremmest til kvalifikationer. Hvad er vedkommendes baggrund? Har vedkommende så megen indsigt uden at være ekspert – det er ikke det, jeg vil forlange – ved man, hvad hensættelser og kassekreditter

og sådan noget er for noget? Det mener jeg må være rimeligt. Det kan være en erhvervsmæssig baggrund, det kan være en teknisk baggrund, men det skal altså være et menneske, der er vant til at sætte sig ind i nogle ting – læsestof osv. Det mener jeg man er nødt til at lægge til grund.

Derudover skal det ikke være nogen hemmelighed, at jeg også prøver at skele lidt til køns-mæssige hensyn en gang imellem, hvor det er muligt. Jeg synes, det er eklatant, så meget der mangler kvinder i den sektor, og jeg kan ikke se, hvorfor man ikke skulle skele lidt til det – og det gør jeg så i øvrigt også.

Når det drejer sig om de større og helt store institutioner, mener jeg nok, at kravet om indsigt er endnu mere påkrævet. Jeg kan sige til dem, der har været inde på det med det politiske – det er muligt, hr. Kim Behnke også vil komme ind på det i sit næste indlæg – at som jeg lynhurtigt lige har kigget ned over listerne, er over halvdelen af disse repræsentanter i de store institutioner ikke politikere. Det er typisk folk, der har en særlig indsigt i økonomi, i erhvervs-liv, i finansielle ting, hvilket kan være nødven-digt i de helt store institutioner.

Jeg har selv prøvet at være offentlig repræ-sentant i en bank, og jeg syntes ikke, det var nemt, også fordi jeg jo ikke havde mulighed for at henvende mig nogen steder, fordi jeg havde tavshedspligt.

Jeg vil godt tillade mig at understrege, at vi faktisk gør en del ud af informationen til de offentlige repræsentanter. Der er blevet lavet det, jeg kalder grønspættebogen: Hvordan ager-rer man? Hvad er det, man skal kigge efter, osv., osv.? Vi arbejder også med nogle kurser for de offentlige repræsentanter, således at de kan bli-ve dygtigere og dygtigere til at leve op til det mere og mere komplicerede, det jo er at sidde i sådan en bestyrelse.

Så der må ske en afvejning af, at kvaliteten skal være i orden, og at der både kan være tale om folk med politisk indsigt og folk med erhvervsmæssig eller anden indsigt. Jeg vil være meget imod at komme med den sædvanlige sang om, at det skal politikere ikke, og hvorfor skulle de, og det er bare politiske vennetjene-ster. Det hører også med til samfundslivet, at der sidder politikere her, men de skal ikke være politikere alle sammen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Bare en kort bemærkning til fru Sonja Mikkelsen. Det er klart, at staten tjener penge, når den sælger aktier. Ellers er det jo dumt at sælge dem. Det, som vi i dag ikke ved noget om, men som vi prøver at få undersøgt, er, hvor stort et skat-teprovenu staten samtidig taber, fordi man kan få mulighed for at udnytte skattefradrag, som f.eks. Bikuben ellers under ingen omstændig-heder selv ville kunne udnytte, men som den i højere grad kunne udnytte, da den fik inddraget GiroBanks overskud. Det gælder også et skatte-fradrag som Bikubens fradrag via Bornholmer-banken, som er ulovligt, men som vi nu hjælper den til at kunne udnytte. Det kunne den ellers ikke have udnyttet, og det synes vi er grotesk.

Den slags må vi i hvert fald have frem, og jeg håber bare, at fru Sonja Mikkelsen vil være enig med mig i, at når vi gør op, om det var en god forretning, tager vi både plussiden ved aktiesal-get og minussiden ved tabt skatteprovenu med i betragtning.

Kim Behnke (FP):

Hvorfor genfremsætter Fremskridtspartiet dette forslag, spurgte fru Sonja Mikkelsen fra Social-demokratiet. Var det ikke meget nemmere, hvis Fremskridtspartiet gjorde sig den ulejlighed at skrive et parti-program, så slap man for alle disse lovforslag i Folketingssalen?

Jeg ved, at fru Sonja Mikkelsen har været ganske mange år i Folketinget, og jeg ved, at fru Sonja Mikkelsen også er klar over, at sådan fun-gerer det ikke i det politiske liv. At man skriver ting ned i politiske programmer, er jo ikke det samme som at få det formuleret i en konkret lovforslags tekst med et ønske om at få ændret på den danske lovgivning.

Vi gør begge dele i Fremskridtspartiet. Vi har et måske mere detaljeret parti-program, end mange andre partier har. Vi har igennem årene været et af de partier, der har været mest flittige, også i betragtning af, at vi er et oppositionsparti, til at fremsætte forslag i Folketinget. Men det finder vi faktisk er vores pligt. De mennesker, der har stemt på Fremskridtspartiet, har en for-ventning om, at de politiske løfter, vi har afgivet, også bliver omsat til konkrete forslag i Fol-ketinget, og at vi ikke bare passivt ser til, mens regering og satsadministration er penneførere på lovgivningsområdet.

Det hænder jo også indimellem, at Frem-skridtspartiets forslag, som har været fremsat og

genfremsat mange gange, ender med at blive vedtaget. Nogle gange går der lang tid. Det tog 10 år, inden vi fik Hovedstadsrådet nedlagt; men det blev nedlagt. Der gik 10 år, fra vi første gang havde fremsat forslag om det, og til, at det i 1988 blev en realitet.

Så er der andre gange, hvor der er gået mindre end en måned. I december 1992 fremsatte vi et forslag om kontraktafvænnning af narkomaner. Det kom regeringen så med et forslag om, som blev vedtaget i januar 1993.

Sådan kan det nogle gange gå hurtigt, og derfor må jeg sige til fru Sonja Mikkelsen, at når vi fremsætter vores forslag igen og igen, kan det godt være, at vi umiddelbart ikke forventer at få tingene vedtaget, men det viser sig altid med tiden, at fornuften går hen og sejrer, og så bliver vores forslag vedtaget.

Men hensyn til det konkrete lovforslag er hovedårsagen til, at vi har det politiske synspunkt, at man ikke skal have disse ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og i den øvrige finansielle sektor, at vi ikke mener, det gavner noget. Tværtimod er det vores opfattelse, at man giver befolkningen en falsk tryghed. Man giver befolkningen indtryk af, at disse offentlige repræsentanter på en eller anden måde varetager nogle samfundsinteresser. Det var jo også ministerens hovedsynspunkt, at det er vigtigt, at de sidder med ved bordet og på den måde kan berige bestyrelsen med synspunkter, som er andre end de rent kommercielle, der skal varetages i forsikrings-selskaber, realkreditinstitutter osv.

Men det hjælper jo ikke noget, når man ser på de skandalesager, der har været. Jeg tænker på pengeinstitutter, som er gået konkurs, jeg tænker på transaktioner i den finansielle sektor, som senere ved domstolene er blevet dømt ulovlige, og jeg tænker på realkreditinstitutter, som i ganske mange år helt systematisk har gennemført overbelåning, og som heldigvis blev stoppet.

Dér sad de offentlige repræsentanter til stede ved de bestyrelsesborde og foretog sig intet. Der var ingen skriftlig indrapportering til Finanstilsynet, som man ellers har mulighed for. Der var ingen af disse repræsentanter, som i den offentlige debat gik frem og sagde, måske i anonymiseret form: Der er noget galt, vi skal have set på lovgivningen. Ingen af disse offentlige repræsentanter gjorde sig gældende. De høstede hylen, og de var til stede ved bordet og var med til at foretage ting, som var stærkt kritisable og i nogle tilfælde oven i købet decideret lovstridige.

Derfor er det vores konklusion, at disse offentlige repræsentanter ikke tjener noget formål, andet end at de selv kan nyde godt af, at der årligt bliver udbetalt et eller andet honorar for at sidde i den pågældende bestyrelse.

Ministeren gjorde opmærksom på – og det har flere andre ordførere også været inde på – at der er en tavshedspligt. Det, som den pågældende offentlige repræsentant erfarer, må jo ikke fortælles nogen steder. Det er noget, som af konkurrencehensyn osv. skal forblive i den pågældende bestyrelse, og som man ikke kan bruge.

Derfor er det ikke engang sådan, at der foregår, hvad skal man sige, en videnudveksling, at man beriger det politiske system eller det offentlige med oplysninger – for det må man ikke, og man er henfalden til straf i det øjeblik, man misbruger eller videregiver oplysninger, man har fået kendskab til.

Så var spørgsmålet fra Venstres ordfører, fru Pia Larsen, om ikke det var bedre, at man bare sørger for fra ministerens side at udpege nogle repræsentanter, som har den fornødne kompetence. Nu vil vi ikke gå ind i en diskussion om, hvorvidt de, der i dag er udpeget, har den fornødne kompetence, for det mener vi ikke vil være rimeligt over for de pågældende. Men uanset om de har kompetence eller ej, om de har en nok så god uddannelse bag sig eller ej: Hvis de rent faktisk ikke kan bruge det til andet end at sidde og være med i bestyrelsesarbejdet, hvis der ikke må ske en afrapportering, hvis de ikke kan berige lovgivningssystemet osv. med de erfaringer, de gør sig, så hjælper det jo ikke noget, at de pågældende er uddannet bedre, og at de har større indsigt i tingene.

Hvis den større indsigt giver dem anledning til at påpege nogle ting i bestyrelsen, hvad så, hvis den øvrige bestyrelse ikke vil rette sig efter det? Vi kan konstatere, at i de år, der er gået, er der – så vidt vi har fået oplyst – aldrig nogen af dem, der har siddet indtil nu, som har afrapporteret til Finanstilsynet, selv om der har været uregelmæssigheder i ganske mange år, f.eks. i realkreditinstitutterne.

Så skal jeg sige til hr. Frank Bøgh fra SF, at når vi kalder de mennesker, der sidder der, værdiløse, er det ud fra en betragtning om, at vi ikke får noget som helst ud af det. Borgerne har tiltro til, at når de fra politisk side får løfte om, at der sidder offentlige repræsentanter, så sidder der nogle, som repræsenterer deres synspunkter. Det er, så vidt vi kan vurdere det, ikke tilfældet.

Den offentlige indsigt, som hr. Frank Bøgh gerne vil have at der er, hjælper ikke noget, hvis det kun er et enkelt individ, der bliver beriget med den indsigt, og vedkommende så har tavshedspligt og ikke må gå videre med de oplysninger, vedkommende har fået kendskab til.

Hr. Frank Aaen fra Enhedslisten syntes, at der manglede konsekvens i den måde, Fremskridtspartiet behandler den finansielle sektor på. Hr. Frank Aaen roste Fremskridtspartiet og særligt vores ordfører, fru Kirsten Jacobsen, for meget aktivt at følge op på de sager, der foregår i den finansielle sektor, men syntes så, at der var mangel på konsekvens.

Til det må jeg sige, at det er ingenlunde tilfældet. Vi har fremsat forslag om skærpelse af bestyrelsesansvar, vi har indtil flere gange været bannerførere for høringer, der er blevet gennemført, for meget grundige undersøgelser af forhold i den finansielle sektor osv. Derfor synes jeg bestemt, det er skudt forbi, når hr. Frank Aaen hævder, at Fremskridtspartiet ikke drager konsekvenserne af de ting, vi erfarer. Tværtimod har vi været et af de mest aktive partier netop på denne arena.

Til sidst vil jeg besvare det spørgsmål, som ministeren halvt om halvt formulerede, om, at når man læser i Fremskridtspartiets bemærkninger til lovforslaget, at vi godt kunne tænke os, at der var flere repræsentanter fra erhvervslivet i offentlige bestyrelser og ledelser, måtte det så ikke også få den konsekvens, at det offentlige skulle have repræsentanter i de private bestyrelser?

Nej, for der er efter vores mening – og det er unægtelig lidt ideologisk – meget stor forskel på en offentlig og en privat virksomhed.

En offentlig virksomhed er for det meste skattedyderfinansieret, og det vil sige, at dér må borgerne have en forventning og et ønske om, at tingene sker så rationelt som muligt.

Hvis en privat virksomhed foretager nogle fejlpositioner og den lider økonomisk tab som følge af det, er der nogle aktionærer eller private indehavere, som lider dette tab. Dér kan vi ikke se, at der er noget behov for, at det offentlige skal være til stede ved det bord, især ikke, når regelsættet gør, at man ikke har nogen som helst mulighed hverken for at gribe ind eller for at delagtiggøre offentligheden i de ting, man erfarer.

Derfor må vi sige, at det synes vi ikke ville være nogen god idé. Men vi synes, det ville være en god idé, at der var private repræsentan-

ter til stede i en lang række offentlige institutioner. Det gælder f.eks. i hele undervisningssektoren, hvor vi er sikre på, at man kunne nyde godt af at have nogle private folk siddende, som kunne berige uddannelsessystemet med lidt erfaringer fra det virkelige liv.

Det var få, men velmente støtteklæringer, der kom til lovforslaget. Dem takker vi selvfølgelig for, og så kan det jo være, at udvalgsarbejdet kan resultere i, at vi kan få justeret nogle af hjørnerne af. Hvis det bliver tilfældet, siger vi tak for det og tak for førstebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 66: Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning. (Afrekning af elektricitet fra decentrale kraftvarmeværker m.v.).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 8/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Socialdemokratiet vil ikke acceptere, at udbygningen af en miljørigtig industriel og decentral kraftvarme går i stå – derfor dette lovforslag. Det vil nemlig være tilfældet, hvis elskaberne sænker kilowatt-time-prisen på el fra decentral og industriel kraftvarme fra 29 til 16 øre ved at fjerne effektbetalingen. Herved ville vi gå glip af den positive miljøeffekt, som værkerne har.